

УДК 378. 821.111

DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2022.80.1.40>**Т. В. Кравченко**викладач кафедри англійської мови технічного спрямування № 1
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ЗАКЛАДИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ЯК ОСЕРЕДКИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МОЛОДІ

У статті висвітлено специфіку становлення сучасної системи вищої освіти у Великій Британії та її роль у формуванні громадянської ідентичності студентської молоді. Зазначено, що досвід Великої Британії становить певний інтерес для розроблення концепцій громадянського виховання студентської молоді в сучасній соціокультурній ситуації в Україні, зокрема в напрямі формування громадянської ідентичності як сполучного інструменту, який інтегрує всіх громадян тієї чи іншої держави. Наголошено, що система вищої освіти Великої Британії, перевірена століттями і багатовіковими традиціями, перебуває в постійному стані вдосконалення та модернізації. З'ясовано, що відповідно до Закону про подальшу та вищу освіту 1992 року, зі змінами, внесеними Законом про вищу освіту та дослідження 2017 року, закладом вищої освіти у Великій Британії є будь-який постачальник освітніх послуг, який функціонує як: університет Великої Британії; корпорація вищої освіти; установа, яка має право отримувати підтримку з фондів, які перебувають у розпорядженні Управління у справах студентів, окрім коледжів додаткової освіти. Визначено, що британські заклади вищої освіти відіграють значну роль у всіх аспектах життя країни – громадянському, соціокультурному, політичному й економічному, забезпечують формування у студентської молоді громадянської ідентичності. Сьогодні підхід Сполученого Королівства до активної громадянської участі студентської молоді занадто часто визначається суто з погляду волонтерства, соціальних дій чи вивчення окремих фактів, набагато рідше з погляду пізнання демократії та її застосування в сенсі політичної участі та демократичної залученості. Окреслено, що важливим перед вищою освітою Великої Британії постає питання виховання спільних британських цінностей, поваги до різноманітності та розуміння того, що включає поняття «громадянськість» у XXI столітті. Сучасна епоха спільних ідентичностей вимагає культивування почуття приналежності для визначення та підтримки моделі активної громадянськості, яка підкреслює те, що є спільним для всіх британців, а не те, що їх розділяє. Встановлено, що освітні ініціативи британської вищої школи спрямовано на активну участь студентів у розширенні свого навчального та життєвого досвіду на основі громадської залученості.

Ключові слова: заклади вищої освіти Великої Британії, громадянськість, громадянське виховання, громадянська ідентичність, громадянська залученість, коледж, університет.

Постановка проблеми. Сучасна вища освіта Великої Британії вирізняється своїми багатовіковими традиціями, а також багатим досвідом педагогічної та науково-дослідницької діяльності. Водночас вона не зупиняється на досягнутому, а постійно перебуває у процесі вдосконалення та модернізації всіх своїх сфер, зокрема і громадянського виховання, що є взірцем для освітніх систем багатьох країн світу, України також. Досвід Великої Британії становить певний інтерес для розроблення концепцій громадянського виховання студентської молоді в сучасній соціокультурній ситуації в нашій країні, зокрема в напрямі формування громадянської ідентичності як сполучного інструменту, який інтегрує всіх громадян тієї чи іншої держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багатоаспектну проблематику розвитку та функціонування вищої освіти у Великій Британії зокрема й у різних європейських країнах загалом досліджували численні вітчизняні та зарубіжні науковці, з-поміж яких такі: Н. Абашкіна, Н. Авшенко,

Н. Бідюк, Г. Вороніна, Б. Вульфсон, О. Коваленко, Т. Козак, М. Кольчугіна, К. Корсак, О. Кузнецова, З. Малькова, Т. Модестова, М. Лещенко, О. Огієнко, Л. Пуховська, А. Сбруєва, А. Турчин, С. Федоренко й ін. Сфері реформування британської вищої школи присвятили свої праці О. Бейн, С. Берган, Р. Браун, П. Ґарет, Б. Кларк, Дж. Колдер, Дж. Молас-Ґалларт та інші.

Різні аспекти проблеми формування громадянської ідентичності особистості сьогодні активно розробляють такі зарубіжні науковці: Б. Аксфорд, Р. Баттістоні, А. Блер, Н. Вілсон, В. Гадсон, Д. Гріффітс, Дж. Келлі, С. Куртіс, Д. Редлавск, С. Маїле, Р. Хаґґінс та інші.

Мета статті. Основною метою цієї наукової розвідки є висвітлення специфіки становлення сучасної системи вищої освіти у Великій Британії та її ролі у формуванні громадянської ідентичності студентської молоді.

Виклад основного матеріалу. Вища освіта у Сполученому Королівстві (Велика Британія) має

довгу історію. Викладання в місті Оксфорд задокументовано з 1096 р., що робить Оксфордський університет найстарішим університетом англосаксонського світу. У 2009 р. Кембриджський університет відсвяткував своє 800-річчя, вшановуючи асоціацію вчених, які вперше зібралися в місті в 1209 р. Три шотландські університети – Сент-Ендрюс, Глазго й Абердін – були засновані папською буллою в XV ст., а четвертий – Единбурзький університет (University of Edinburgh) – засновано королівською хартією в 1583 р. Значне розширення вищої освіти у Великій Британії відбулося у XIX ст. з наданням королівських грамот Коледжу Святого Давида (St. David's College) у місті Кардіфф (Уельс), Даремському університету (Durham University), Королівському коледжу Лондона (King's College London) та Університетському коледжу Лондона (University College London). Окрім того, у другій половині XIX ст. у великих промислових містах Англії були засновані медичні, наукові й інженерні коледжі, деякі з яких згодом об'єдналися в так звані університети «червоної цегли» (red-brick) Бірмінгема, Бристоля, Лідса, Ліверпуля, Манчестера і Шеффільда. Протягом 1950-х і 1960-х рр., як пряма відповідь на потреби населення, що кількісно зростає, і потреби економіки, що стає все більш технологічною, британський уряд вирішив розширити сектор вищої освіти. Із цією метою, починаючи з 1956 р., у Великій Британії відкривають нові коледжі передових технологій, які отримали статус університетів у 1966 р. Отже, коледжі Астона, Бата, Бредфорда, Брунеля, Сіті, Лафборо, Солфорда і Суррея (Aston, Bath, Bradford, Brunel, City, Loughborough, Salford and Surrey) стали університетами, а Інститут науки і технологій Уельського університету (University of Wales Institute of Science and Technology) у 1988 р. увійшов до складу сучасного Кардіффського університету (Cardiff University). Тринадцять британських освітніх установ, серед яких Халл (Hull) і Лестер (Leicester), обидва колишні університетські коледжі, отримали статус університету протягом цих двох десятиліть, а також було створено сім нових університетів Східної Англії, Ессексу, Кента, Ланкастера, Сассекса, Ворвіка та Йорка. Значне розширення відбулося в 1992 р., коли за допомогою Закону про подальшу та вищу освіту 1 (Further and Higher Education Act 1) уряд Великої Британії надав статус університету 35 колишнім політехнікам та низці інших закладів, головним чином коледжів вищої та додаткової освіти. У період із 2001 по 2013 рр. було створено ще 31 університет, зокрема й у результаті розпаду федерального університету Уельсу, але не враховуючи злиття закладів, які вже мають назву університету, ще десять університетських коледжів нещодавно отримали свої заявки на статус університету, що винесено на офіційне затвердження

Таємною радою (Privy Council (<https://privycouncil.independent.gov.uk/>)), яка є органом радників британського монарха. У сукупності ці університети називаються університетами «пост-92» («post-92 universities») або «сучасними» («modern universities»), хоча варто зазначити, що багато з них мають довгу та славетну історію як заклади професійного навчання (vocational institutions) [4, с. 8].

У Сполученому Королівстві всі заклади вищої освіти створені Королівською хартією або законодавством. Вони є незалежними, самоврядними освітніми установами, які займаються викладанням і науковими дослідженнями. Більшість закладів вищої освіти частково фінансується державою. Вища освіта надається різними типами закладів. Відповідно до Закону про подальшу та вищу освіту 1992 р. (Further and Higher Education Act 1992), зі змінами, внесеними Законом про вищу освіту та дослідження 2017 р. (Higher Education and Research Act 2017) [12], закладом вищої освіти (higher education institution) у Великій Британії є будь-який постачальник освітніх послуг, який підпадає під одну або кілька категорій із цього переліку: університет Великої Британії; корпорація вищої освіти (higher education corporation); установа, яка має право отримувати підтримку з фондів, які перебувають у розпорядженні Управління у справах студентів (Office for Students (<https://www.officeforstudents.org.uk/>)), окрім коледжів додаткової освіти.

На додаток до університетів та університетських коледжів, чії статuti оформлюються через Таємну раду, яка консультує королеву щодо надання королівських хартій та заснування університетів, у цьому секторі існує низка публічно визначених і автономних установ. Водночас приблизно десять відсотків вищої освіти надається в коледжах додаткової освіти через орган іншого уповноваженого закладу, наприклад, університету. Сьогодні у Великій Британії налічується понад 700 коледжів та інших освітніх установ, які не мають повноважень щодо присудження ступенів, але надають повні освітні послуги, що ведуть до визнаних британських ступенів. Навчальні курси в цих установах затверджуються закладами вищої освіти, які мають повноваження присуджувати ступінь [13].

Загальне керівництво вищою освітою здійснює Міністерство освіти й науки, яке реалізує цю політику через ради університетських фондів Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії. Варто також зазначити, що для багатьох цілей політика вищої освіти зараз розробляється окремо в кожній із країн, що входять до Сполученого Королівства, причому уряд Шотландії (Scottish Government), уряд Уельської асамблеї (Welsh Assembly Government) та виконавча влада Північної Ірландії (Northern Ireland Executive) мають і різні обов'язки

щодо секторів вищої освіти, зокрема і студентської політики [1; 4, с. 8].

Сьогодні британська вища освіта регулюється Законом про вищу освіту та дослідження 2017 р., який у Сполученому Королівстві називають «найважливішим законом для сектору вищої освіти за останні 25 років» [16]; Зеленою книгою вищої освіти 2015 р. (Higher Education Green Paper) «Реалізація нашого потенціалу» (Fulfilling Our Potential), яка містить пропозиції щодо реформування британської системи вищої освіти, зокрема, у ній пропонується запровадити систему досконалості навчання з метою оцінки якості викладання в закладах вищої освіти та винагородження тих, хто відмінно викладає, а також рівні умови вступу до державних і приватних закладів вищої освіти; та Білою книгою (White Paper) «Успіх як економіка знань: досконалисть викладання, соціальна мобільність і вибір студентів» 2016 р. (Success as a Knowledge Economy: Teaching Excellence, Social Mobility and Student Choice) [9; 10; 16].

Варто наголосити, що протягом століть, аж до Другої світової війни, вища освіта у країні була елітарною й охоплювала незначний відсоток молоді. Під час Другої світової війни коаліційний уряд країни розробив плани щодо амбітної програми післявоєнної «соціальної реконструкції», у якій важливу роль відіграла освіта. Біла книга «Реконструкція освіти» 1943 р. (White Paper Educational Reconstruction) та Закон про освіту 1944 р. заклали основи нової державної системи британської освіти. З метою вироблення державної політики були ініційовані різноманітні звіти. Що стосується шкіл, то це були: звіт Норвуда (Norwood) «Курикулум та іспити в середніх школах» 1943 р. (Curriculum and Examinations in Secondary Schools); звіт Макнейра (McNair) «Вчителі та молодіжні лідери» 1944 р. (Teachers and Youth Leaders) та звіт Флемінґа (Fleming) «Приватні школи та система загальної освіти» 1944 р. (The Public Schools and the General Educational System) [3; 17].

Що ж до вищої освіти, то занепокоєння британського уряду стосувалося здебільшого науки і технологій. Тому було призначено два комітети, які звітували про те, що потрібно зробити в цих сферах. Першим був комітет із вищої технологічної освіти під головуванням лорда Юстаса Персі, який представив свій звіт у липні 1945 р. У грудні 1945 р. Герберт Моррісон, лорд-президент Ради лейбористського уряду Клемент Еттли, призначив другий комітет із семи членів під головуванням сэра Джеймса Барлоу (1881–1968 рр.), який був заступником міністра фінансів (Under-secretary at the Treasury), щоб «розглянути політику, яка повинна регулювати використання та розвиток британських наукових кадрів і ресурсів протягом наступних десяти років, і <...> полегшити перспек-

тивне планування в тих сферах, які залежать від використання наукової людської сили» [18, с. 3].

Тому лише з ухваленням Закону про освіту 1944 р., оприлюдненням звітів роботи Комітету на чолі з лордом Дж. Барлоу в 1946 р. «Наукова людина-сила» (Scientific Man-Power), де було наголошено на необхідності збільшення кількості закладів вищої освіти у країні, та Комітету з питань вищої освіти 1961 р. (Committee of Higher Education 1961), який очолив лорд Л. Роббінс, почалося становлення сучасної системи вищої освіти у Великій Британії [3; 17]. Що стосується діяльності останнього із зазначених комітетів, то його провідними завданнями постали не лише аналіз та оцінка стану розвитку вищої освіти, а й розроблення рекомендацій щодо підвищення її результативності. Комітет з питань вищої освіти під керівництвом лорда Л. Роббінса представив звіт, який складався з 19-ти розділів у 6-ти томах, де було визначено ключові цілі конкурентоспроможної вищої освіти, зокрема, наголошувалося на необхідності формування громадянської ідентичності студентської молоді. Цей комітет запропонував 178 рекомендацій щодо подальшого розвитку «гармонійної системи вищої освіти» [8, с. 5]. Зокрема, члени Комітету з питань вищої освіти визначили необхідність доступності та масовості системи вищої освіти у Великій Британії, а також її подальший розвиток у напрямі розширення університетської освіти та створення неуніверситетського сектору, до якого належали комерційні технічні коледжі, коледжі мистецтв і заклади вищої освіти сільськогосподарського спрямування, а також педагогічні й політехнічні коледжі [8].

Нині, як стверджує директор і президент Лондонської школи економіки, відомий соціолог К. Калгун [7], значний внесок університетів у суспільне благо британського соціуму полягає в їхній здатності створювати та розширювати освітнє комунікативно-прагматичне середовище, де окремі люди або групи людей взаємодіють із метою породження соціального прогресу у країні. Він наголошує на необхідності відкритих і критичних дискусій різної соціокультурної тематики (і не лише на основі дисциплін, що вивчаються) у межах і поза межами університетських кіл. На переконання багатьох дослідників [6; 7; 15], університети є осередками досягнення згуртованості всіх соціальних верств населення, створення національної значущості загалом та формування громадянської ідентичності молоді зокрема. Тому однією з умов формування громадянської ідентичності є встановлення стабільних соціальних контактів та зв'язків між окремими індивідами, а також між індивідами та громадськими інститутами, можливість самореалізації громадян у суспільному та політичному житті соціуму, постановка спільних для всіх громадян цілей та

орієнтирів, а не протистояння минулого та сьогодення, колишніх цінностей та традиціоналізму з новими стандартами глобальних процесів, не докорінна зміна ідентичності, але її оновлення й адаптація до нових умов мінливого соціального середовища. Щодо вказаної умови, Джорді Молас-Ґалларт [15], старший науковий співробітник відділу дослідження науково-технічної політики Університету Сассексу зазначає, що Ян Гібсон, голова спеціального комітету з питань науки та технології Палати громад Великої Британії використовує термін «потік громади» на позначення зусиль, які університети повинні докласти для взаємодії зі своїми місцевими громадами з метою забезпечення формування громадянської ідентичності студентів [15, с. 9].

У зв'язку із зазначеним вище варто наголосити, що сучасні британські аналітики та політики приділяють більше уваги університету як джерелу можливостей, які сприятимуть соціальному й економічному розвитку країни. Однак існує поширена в науково-педагогічних колах Великої Британії думка, що ці можливості не використовуються належним чином. Нині підхід Сполученого Королівства до активної громадянської участі студентської молоді занадто часто визначається суто з погляду волонтерства, соціальних дій чи вивчення окремих фактів, набагато рідше з погляду пізнання демократії та її застосування в сенсі політичної участі та демократичної залученості. Тому важливим постає перед вищою освітою Великої Британії питання виховання спільних британських цінностей, поваги до різноманітності та розуміння того, що включає поняття «громадянськість» у XXI ст. Сучасна епоха спільних ідентичностей вимагає культивування почуття приналежності для визначення та підтримки моделі активної громадянськості, яка підкреслює те, що є спільним для всіх британців, а не те, що їх розділяє [1; 21].

Британський педагог Джорді Молас-Ґалларт [15] зазначає, що університети у Великій Британії завжди робили свій внесок в ухвалення рішень та науково-технологічний розвиток із моменту свого заснування, але це не вважалося однією з їхніх головних цілей, а радше непрямим наслідком їхнього основного освітнього та науково-дослідницького потенціалу. Головна роль університетів та спосіб, у якому їхній внесок у суспільство є помітним, насправді змінювалися протягом багатьох років. Спочатку університети були лише освітніми закладами. Поступове додавання до цієї початкової або «першої місії» додаткової дослідницької ролі з кінця XIX ст. призвело до значних дискусій. Як стверджує Джорді Молас-Ґалларт [15], багато британців були стурбовані тим, що, залучаючись до досліджень, університети втрачуть свою «незалежність» і перестануть

зосереджуватися на навчанні та вихованні. Інакше кажучи, виникли побоювання, що на навчання негативно вплине перенаправлення ресурсів на «другу місію». Подібні дебати зараз виникають щодо розширення ролі університету з додатковою місією, пов'язаною з безпосереднім внеском у соціальний та економічний добробут британців. Термін «третя місія» стосується всіх видів діяльності, за допомогою яких університети можуть безпосередньо вирішувати потреби соціального забезпечення. «Третя місія виникає як спроба підвищити соціальну роль університету в його локальному середовищі, а не як підхід до підвищення його економічної ефективності» [15, с. 10].

Британські вчені [5; 20] переконані, що кожний успішний університет має створювати потенціал у межах певної громади для активної залученості, що сприяє розвитку соціального капіталу студентів. Водночас із погляду громадської залученості донедавна йшлося про «передачу знань» (knowledge transfer), а сьогодні британські педагоги пов'язують її з «обміном знаннями» (knowledge exchange) та «когенеративним навчанням» (co-generative learning) [14], що передбачає міжособистісну взаємодію та співпрацю. Сучасні британські університети активно залучають студентів до місцевих, регіональних, національних та міжнародних ініціатив за допомогою досліджень, навчання або різних видів «діяльності третього потоку» (third stream activities) [19]. Діяльність третього потоку, пов'язана з використанням, обміном і застосуванням знань, а також використанням інших можливостей університету, окрім освітніх, за межами академічного середовища, є життєво важливою для успіху сектору вищої освіти. Різні види цієї діяльності стосуються взаємодії між університетами та рештою суспільства.

Висновки і пропозиції. Отже, система вищої освіти Великої Британії, перевірена століттями і багатовіковими традиціями, перебуває у стані постійного вдосконалення та модернізації. Британські заклади вищої освіти відіграють значну роль у всіх аспектах життя країни – громадянському, соціокультурному, політичному й економічному. На них покладено завдання забезпечити широкі верстви населення вищою освітою, яка відповідатиме сучасним вимогам глобалізованого світу, та сприяти загальному добробуту країни. Останнє деякою мірою залежить від сформованості в молоді громадянської ідентичності. Тому формування у студентської молоді громадянської ідентичності стало однією з основних цілей сектору британської вищої освіти. Водночас освітні ініціативи британської вищої школи спрямовано на активну участь студентів у збагаченні свого навчального та життєвого досвіду на основі громадської залученості.

Перспективу подальшої наукової розвідки в цьому напрямі вбачаємо у вивченні підходів до виховання громадянської ідентичності студентської молоді в кожній із чотирьох країн, які входять до складу Сполученого Королівства.

Список використаної літератури:

1. Федоренко С. Навчальний предмет «Громадянознавство» в освітньому процесі міських технологічних коледжів Англії. *Зростаюча особистість у смислоціннісних обрисах* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції / за ред. І. Бега, Р. Малиношевського. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. С. 291–296.
2. Andrews R., Mycock A. Citizenship Education in the UK : devolution, diversity and divergence. *Citizenship Teaching and Learning*. 2007. Vol. 3. № 1. P. 73–88.
3. Ball S. Education policy in England. Changing modes of regulation: 1945–2001. *Changes in Regulation Modes and Social Reproduction of Inequalities in Education Systems : A European Comparison*. London : Institute of Education and King's College, University of London, 2002. 44 p.
4. Baskerville S. A guide to UK higher education and partnerships for overseas universities. London, 2013. URL: www.international.ac.uk.
5. Benneworth P.S., Hospers G.-J. Urban competitiveness in the knowledge economy : Universities as new planning amateurs. *Progress in planning*. 2007. Vol. 67. № 2. P. 99–198.
6. Brennan J., King R., Lebeau Y. The Role of Universities in the Transformation of Societies – An International Research Project : Synthesis Report. London : Association of Commonwealth Universities / Centre for Higher Education Research and Information, 2004. 72 p.
7. Calhoun C. The university and the public good. *Thesis Eleven*. 2006. № 84. P. 7–43. DOI: 10.1177/0725513606060516.
8. Committee of Higher Education. The Robbins Report. Higher Education Report of the Committee appointed by the Prime Minister under the Chairmanship of Lord Robbins. London : Her Majesty's Stationery Office. London, 1963. URL: <http://www.educationengland.org.uk/documents/robbins/robbins1963.html>.
9. Department for Business, Innovation and Skills. Higher Education Green Paper, Fulfilling Our Potential: Teaching Excellence, Social Mobility and Student Choice 2015. London : the Williamms Lea Grooup, 2016. 28 p. URL: <https://commonslibrary.parliament.uk/research-briefings/cbp-7399/>.
10. Department for Business, Innovation and Skills. White Paper, Success as a Knowledge Economy : Teaching Excellence, Social Mobility and Student Choice 2016. London : The Williamms Lea Grooup, 2016. 85 p. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/higher-education-success-as-a-knowledge-economy-white-paper>.
11. Further and Higher Education Act 1992. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/1992/13/contents>.
12. Higher Education and Research Act 2017. URL: <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2017/29/contents>.
13. Higher education in the UK 2021. URL: <https://www.statista.com/study/25691/higher-education-in-the-uk/>.
14. Dismantling the Ivory Tower: Engaging Geographers in University-Community Partnerships / P. Klein et al. *Journal of Geography in Higher Education*. 2011. Vol. 35. № 3. P. 425–444.
15. Molas-Gallart J. Defining, measuring and funding the third mission: A debate on the future of the university. *Coneixement i Societat*. 2005. № 7. P. 6–27.
16. Morris D. Be it enacted: The Higher Education and Research Act. London, 2017. URL: <https://wonkhe.com/blogs/be-it-enacted-the-higher-education-and-research-act-2017/>.
17. Moser C. The Robbins report 25 years after and the future of the universities. *Oxford Review of Education*. 1988. Vol. 14. № 1. P. 5–20.
18. The seven-member Committee. The Barlow Report. Scientific Man-Power. London : His Majesty's Stationery Office, 1946. URL: <http://www.educationengland.org.uk/documents/barlow1946/barlow1946.html>.
19. Thune T. University-industry collaboration: The network embeddedness approach. *Science and Public Policy*. 2007. Vol. 34. № 3. P. 158–168.
20. Watson D. Managing Civic and Community Engagement. Open University Press, 2007. 184 p.
21. Yang J. Young people's citizenship in higher education in the UK : Doctoral Thesis. University of Southampton, 2017. 186 p.

Kravchenko T. Higher education institutions of Great Britain as centers of forming civic identity of youth

The article highlights the specifics of the formation of the modern system of higher education in the UK and its role in shaping the civic identity of student youth. It is noted that the experience of the United Kingdom is of great interest for the development of concepts of civic education of student youth in the current socio-cultural situation in Ukraine, in particular in the formation of civic identity as a connecting tool that integrates all citizens. It is emphasized that the system of higher education in Great Britain, tested by centuries and old traditions, is in

a constant state of improvement and modernization. It has been found that according to the Further and Higher Education Act 1992, amended by the Higher Education and Research Act 2017, a higher education institution in the UK is any provider of educational services that operates as: University of Great Britain; higher education corporation; an institution that has the right to receive support from the funds available to the Office of Student Affairs, except for colleges of further education. It is determined that British higher education institutions play a significant role in all aspects of life in the country – civic, socio-cultural, political and economic, and ensure the formation of civic identity in student youth. Today, the United Kingdom's approach to the active civic participation of student youth is too often determined solely in terms of volunteering, social action or finding, and much less often in terms of knowledge of democracy and its application in terms of political participation and democratic engagement. It is emphasized that the issue of fostering common British values, respect for diversity and understanding of what constitutes the notion "citizenship" in the 21st century is important for higher education in the UK. The modern age of shared identities requires the cultivation of a sense of belonging in order to define and maintain a model of active citizenship that emphasizes what is common to all Britons, not what divides them. It is established that the educational initiatives of the British higher education are aimed at the active participation of students in expanding their learning and life experiences on the basis of civic engagement.

Key words: *higher education institutions of Great Britain, citizenship, civic education, civic identity, civic engagement, college, university.*